

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

ГР. ЕЛЕНА
2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
II. СТРУКТУРА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА.....	3
1. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЕЛЕНА....	3
1.1Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора в община Елена.....	3
1.2Достъп до информация и качествени услуги.....	6
1.3Здравословен начин на живот.....	7
1.4Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение.....	9
1.5Младежко доброволчество.....	9
1.6Гражданска активност на младите хора.....	10
1.7Младите хора в малките населени места и селските райони.....	10
1.8Развитие на междукултурния и международния диалог.....	10
1.9Младежка престъпност.....	11
2. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ.....	11
2.1 Приоритет – насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора.....	12
2.2 Приоритет - подобряване на достъпа до информация и качествени услуги.....	12
2.3 Приоритет – Насърчаване на здравословен начин на живот.....	12
2.4 Приоритет – Превенция на социалното изключване на младите хора в неравностойно положение.....	13
2.5 Приоритет – Развитие на младежкото доброволчество.....	13

2.6	Приоритет – Повишаване на гражданската активност на младите хора.....	14
2.7	Приоритет – Развитие на младите хора в малките населени места и селските район.....	14
2.8	Приоритет – Развитие на межкултурния и международния диалог.....	14
2.9	Приоритет – Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността	
3.	ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА	15
4.	ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ.....	19
5.	НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН.....	20
6.	ИНФОРМИРАНост И ПУБЛИЧНОСТ.....	20

I. ВЪВЕДЕНИЕ

В изпълнение на чл.15 и чл. 16 от Закона за младежта, ежегодно кметът на всяка община подготвя, а общинският съвет приема Общински план за младежта, който определя целите и приоритетите на общинската политика за младежта, както и финансовите ресурси за неговата реализация в съответствие с Националната стратегия за младежта.

Настоящият план е разработен в изпълнение и в съответствие с Националната стратегия за младежта 2012-2020 г.; Националната програма за младежта 2011-2015 г.; Закон за младежта; Закон за физическото възпитание и спорта.

II. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА:

Програмата има за цел да подпомага младите хора като активна част от местната общност за тяхното развитие и съхранение, като личности и граждани.

III. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ:

Плануваните дейности за 2017 година за община Елена са насочени към младите хора неорганизиран или организирани в различни структури на възраст от 15 до 29 години , без оглед на тяхната расова , етническа , национална , социална или културна принадлежност.

IV. ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ:

- 1.Община Елена
2. РУ на МВР Елена
3. Бюро по труда-Елена
4. Министерство на образованието и науката
5. Министерство на младежта и спорта
6. Министерство на културата
7. ЦПЛР - Елена
8. Местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни
9. Младежка организация – БМЧК Елена

V. СТРУКТУРА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА:

1. Анализ на предизвикателствата пред младежта в община Елена;
2. Приоритети и специфични цели за провеждане на общинската политика за младежта и мерки за постигането и;
3. Предвидени дейности, които допринасят за постигане на целите на общинския план;

4. Организация и координация на дейностите за постигане на целите;
5. Действия по наблюдение, оценка и актуализация на общинския план за младежта;
6. Ред и начин за осигуряване на информация и публичност на общинския план;

VI. ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА:

Публикуване в официалният сайт на Община Елена, след приемане от общински съвет Елена.

1. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЕЛЕНА

1.1 Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора в община Елена.

Общинският план за младежта е насочен към младите хора от 15 до 29 години, живеещи в община Елена.

Населението на община Елена по данни на служба ГРАО – Елена към юли 2016г. е 10 111 души, в това число 4977 (49,23%) мъже и 5134 (50,77%) жени. До 18 годишна възраст са общо 1616 или 15,98% от всички.

Както в цялата страна, така и в Елена, тенденцията е за намаляване броя на населението и на неговото застаряване продължава. Увеличава се делът на населението над 65 години и намалява броят и делът на населението до 15-годишна възраст. Статистическите данни показват трайна тенденция на намаляване на населението в общината като цяло в резултат, от отрицателния естествен прираст и миграцията.

• достъп до образование

В община Елена има 5 общински училища – в град Елена – СУ „Иван Момчилов” и НУ „Ил. Макариополски”, в селата Майско, Константин и Беброво - по едно основно училище. Три от училищата са средищни, а едно от тях е и със статут на защитено, пет детски градини и Център за подкрепа за личностно развитие.

За учебната 2016-2017 г. броят на учениците в община Елена е , разпределени както следва:

№	Населено място	Име на училището	Брой ученици
1	Елена	СУ „Ив. Момчилов”	453
2	Елена	НУ „Ил. Макариополски”	96
3	Майско	ОУ „Отец Паисий”	175

4	Константин	ОУ „Отец Паисий”	71
5	Беброво	ОУ „Христо Ботев”	40

В СУ “Иван Николов Момчилов” през учебната 2016 – 2017 г. се обучават 453 ученика, в паралелки от първи до дванадесети клас. В сравнение с предишни години се наблюдава тенденция към спад броя на завършващите ученици. Това от една страна се дължи на желанието на учениците да изучават нови специалности, не предлагащи се за изучаване в училището, а от друга се наблюдава тенденция към намаляване броя на учениците, постъпващи в първи клас главно поради намаляване на раждаемостта. За учениците от другите населени места, които продължават средното си обучение училището предлага и седмичен пансион.

Въпреки задоволителното общо образователно равнище обаче, се наблюдава нарастване на неграмотността, причина за която е нередовното посещение на училище, липса на мотивация за получаване на знания.

Съвместна е грижата на Общината, Прокуратурата, Детската педагогическа стая и МКБППМН и училищата да предприемат мерки за пълното обхващане на учениците, подлежащи на задължително обучение. За 2016 г- няма ученици подлежащи на задължително обучение, които да са отпаднали от системата на образование.

- **Заетост, трудови права и безработица**

Младежите, от общината с достигната степен на образование /основно, средно или висше/, се сблъскват с проблеми, типични за тяхната възрастова група, поставена в условията на малкия град:

- Условието на труд и заплащането демотивират част от младежите.
- В малкия град не може да се осигури работа на всички, завършили висше образование, поради ограничения пазар на труда.
- При определени позиции работодателите очакват от кандидатите за работа да имат стаж по специалността, а това е невъзможно при току що завършилите младежи.
- Липсата на професионален опит също е причина младите хора да не бъдат наемани за работа.
- Липсата на работа за най-ниско образованите младежи е причина те да се вляят в потока на сивата икономика и често да са жертва на нелоялност от страна на работодателите

Младежката безработица на територията на общината се обуславя от два фактора – младежите в трудоспособна възраст напускат общината за да търсят реализация в по – големите градове или в чужбина, а останалата част живеещи на територията на общината в по – голямата си част са ученици.

По данни на Бюрото по труда – филиал в гр. Елена към 31.12.2016 г. са регистрирани 73 млади безработни.

възраст	Регистрирани безработни	жени	мъже
До 19 г. Вкл.	6	3	3
От 20-24 г.	25	12	13
От 25-29 вкл.	42	25	17

По-голямата част от регистрираните безработни младежи са със средно, основно или по-ниско образование.

По отношение намирането на работа чрез Бюрото по труда, за 2016 г. 129 младежи на възраст до 29 г. са започнали работа. Една част от тях са включени по европейски програми и проекти, а на други им е била осигурена работа в чужбина.

Националната политика по заетостта предлага специални мерки за заетост на младежите, включваща информация и услуги за професионално ориентиране и обучение, квалификация и преквалификация, помощ при започване на работа и субсидирани схеми за заетост.

За да се противодейства на нарастващата младежка безработица, община Елена пристъпва към мерки за подкрепа и създаване на работни места. Временната заетост се счита за важно средство за присъствие на пазара на труда, но в дългосрочен план е необходимо да се създават устойчиви работни места.

Няколко поредни години общината кандидатства по програмата „Старт на кариерата”. Ефективното прилагане на тези мерки води до намаляване на значителна част от безработицата сред младежите и дава възможност за тяхното развитие и реализация в професионално отношение. Със стартирането на новия програмен период /2014-2020 г./ община Елена ще кандидатства по програми и проекти, с цел да осигури повече заетост сред младите хора.

- **доходи и жизнен стандарт** – По информация от Бюрото по труда – филиал Елена, по-голямата част от безработните младежи са със средно, основно или по ниско образование. Броят на младежите регистрирани в БТ с висше образование е 9. По данни от НСИ средната брутна работна заплата за община Елена е 540.66 лв /за 2016/.

- **трудова мобилност** – голяма част от населението на възраст между 15-29 г. напускат община Елена. Като основна причина те посочват ниския жизнен стандарт, високата безработица и липсата на перспектива. Голяма част от младите еленчани са намерили постоянна работа в чужбина, това са младежи между 15 и 18 години, жители на селата, ниско квалифицирани и безработни, основно представители на малцинствата. Според направено запитване сред младежите в община Елена голяма част от тях посочват, че биха заминали да работят в чужбина, заради улесненото адаптиране и подобрените условия за трудова мобилност.

- **Достъп до обучения за квалификация и преквалификация** – Този достъп се осъществява, чрез Бюрото по труда, като се дава възможност на младежите да бъдат включвани по различни програми и проекти с цел обучение, квалификация и преквалификация. Това им дава възможност да бъдат по конкуренти на пазара на труда и по-лесно да си намират работа.

1.2 Достъп до информация и качествени услуги

Публичните услуги в подкрепа на младите хора са с необходимото качество и достигат до всички нуждаещи се включително и до младежите в малките населени места.

В община Елена работи Консултативен кабинет към МКБППМН. В него се извършва консултативна, възпитателно-корекционна дейност на деца на възраст 8 – 18 години и техните родители, както и дейност по програми и проекти, свързани с превенцията на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и престъпления на непълнолетни. Корекционно-възпитателна дейност се осъществява чрез: провеждане на срещи, разговори и беседи на обществения възпитател с малолетните, непълнолетните, техните родители или лицата, които ги заместват; откриването и отстраняването на рисковите фактори, водещи до извършването на противообществени прояви или престъпления.

Професионална помощ и подкрепа в Консултативния кабинет за социална превенция могат да получат и деца, които не са с наложени мерки от МКБППМН, но съществува сериозна опасност за тяхното възпитание и развитие, насочени от различни институции – училищни комисии за БППМН, инспектор Детска педагогическа стая /ИДПС/, отдел „Закрила на детето” /ОДЗ/ и др.

През 2016 година на територията на град Елена беше завършена сграда, предназначена за Общностен център. Същият ще благоприятства достъпа до информация, общуването между младите хора и осмислянето на свободното време.

В община Елена функционира „Дневен център за деца и младежи с увреждания”. Изграден по Програма ФАР 2003 BG2003/004-937.01.04 „Подобряване качеството на живот на хората с метални увреждания” с проект по Компонент 1 – Създаване на Дневен център за деца с

ментални увреждания с наименование „Равен шанс и бъдеще за децата и младежите от „невидимия свят” на община Елена. От 01.01.2008 г. ДЦДМУ е делегирана държавна дейност. Към момента дневния център е с капацитет 36 потребители и 14 бр. персонал.

Дългосрочна цел на центъра е да осигурява включваща, приемаща и стимулираща развитието среда за ползвателите си. В Дневният център се насърчава и подкрепя социалното, емоционалното и образователното развитие на всеки потребител в стремежа да развие потенциала си и да бъде пълноценен участник в общността. Центъра се ползва и от младежи, които се нуждаят от: активна рехабилитация – мануален масаж, парафин и упражнения лечебна физкултура; педагогическа подкрепа - арт терапия, работа с компютър, организация на свободното време/ екскурзии, походи и др./; психологическа дейност – рисувателна методика, повишаване на мотивацията за постигане на целите.

1.3 Здравословен начин на живот

- **здравословен статус**

Както в национален мащаб, така и в община Елена се наблюдават тревожни тенденции относно здравословния статус на населението. Съществуващата система на здравно образование не води в достатъчна степен до формиране на умения и промяна на поведението за здравословен начин на живот на младите хора. След напускане на училище голяма част от младите хора прекратяват заниманията си със спорт, а ежедневието им се характеризира с ниска физическа активност. През последните години особено голямо внимание се отделя на насърчаването на здравословния начин на живот и на превантивните мерки по специално по отношение на злоупотребата с алкохол и цигари, използването на наркотични вещества, затлъстяването, насилието и др.

В Дирекция „Социално подпомагане - Елена за 2016 г. са регистрирани 18 младежи на възраст от 15 до 29 години с трайно намалена работоспособност, разпределени както следва:

№	Населено място	Брой лица с намалена трудоспособност
1	Елена	7
2	Илаков рът	4
3	Майско	3
4	Константин	3
5	Беброво	0
6	Марян	1

- **достъп до здравеопазване**

След закриването на МБАЛ „Д-р Димитър Моллов”, която функционира в гр. Елена до 2011 г. на територията на общината няма организирана болнична помощ. Болничната лечебна помощ се реализира извън рамките на общината в градовете Горна Оряховица и Велико Търново.

Здравеопазването в общината е представено само от извънболнична медицинска помощ. Териториалната организация на обектите за извънболнична медицинска помощ е с ясно изразена концентрация на лекарските практики в общинския център – гр. Елена. Това създава значителни проблеми в обслужването на някои по-малки и/или по-отдалечени населени места. От особено значение за общината е доболничната медицинска помощ, която включва първичната и спешната помощ. Здравната инфраструктура в общината включва филиал на Център за спешна медицинска помощ-Велико Търново и „Медицински център I-Елена” ЕООД, които се помещават в сградата на бившата болница в гр. Елена. На територията на общината функционират 4 частни аптеки и една оптика, които също са съсредоточени в общинския център.

Първичната медицинска помощ в общината е организирана като система, включваща мрежата от лекарски практики, финансирани от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). По данни на РЗИ - Велико Търново към началото на 2017 г. на територията на общината са регистрирани 5 общопрактикуващи лекари, 2 специализирани и 5 практики по дентална медицина. Всички те са крайно недостатъчни и не са в състояние да осигуряват ефективно доболнично здравно обслужване, особено в по-малките населени места. Общопрактикуващите лекари работят в общинския център и посещават по график обслужваните от тях села. Това създава предпоставки за ненавременен оказване на медицинска помощ и създава неравнопоставеност в достъпа до здравни услуги между селското и градското население в общината.

„Медицински център I - Елена” ЕООД е лечебно заведение за оказване на специализирана доболнична медицинска помощ. В състава на центъра работят лекари със специалности: хирургия, акушерство и гинекология, ендокринология, дерматология, неврология, уши, нос, гърло, педиатрия, офталмология, физиотерапия, рентгенология. Към центъра съществува добре оборудвана физиотерапия, а също така и лаборатория по абдоминална ехография. Медицинският център работи по договор с НЗОК, както и извършва платени прегледи.

Закриването на болничната помощ в общината и определеността на общината като труднодостъпна, особено в зимни условия, предопределя необходимостта от оптимизиране и подобряване ефективността на спешната медицинска помощ за населението. На територията на община Елена функционира филиал на Център за спешна медицинска помощ - гр. Велико

Търново, който се помещава в сградата на бившата болница. Понастоящем той разполага с една линейка, която обслужва всички 124 населени места на територията на общината.

- **Употребата на психотропни вещества, алкохол и цигари**

За съжаление употребата на алкохол, цигари и наркотици се увеличава през последните години. Ежегодно МКБППМН и БМЧК провеждат инициативи, свързани със здравословния начин на живот, както и дейности по Националната стратегия за борба с наркотиците. В училищата също се работи по програми в тази насока. Организиран се кампания „Шанс за нашите деца – антиСПИН и антидрога” - в която се включват стотици млади хора от цялата община.

- **физическа активност и спортни занимания**

През 2016 г. всички младежи на територията на общината имаха възможност да се възползват и участват в над 25 събития, организирани от общината. Всички са с разнообразна спортно – туристическа насоченост, като особено внимание се обръща на масовия, общодостъпния спорт и туризъм.

В община Елена има регистрирани спортни клубове по джудо, борба, конен спорт, два футболни клуба и туристическо дружество обединяващо следните клубове по интерес: ски - туризъм, спортно катерене, спортно ориентиране и велотуризм. През изминалата година всички са развивали дейност и са участвали в шампионати на територията на цялата страна.

През 2014 г. в Елена е създадена и група „Здраве в Елена”, която обединява хора, които искат да тренират заедно и да се хранят здравословно. Тренировките са за групово бягане и упражнения, като се водят часове по йога в зала в центъра на града.

От 2016 г. всички желаещи могат да се възползват от обновеното игрище на стадион „Чумерна”, помощните игрища, игрището за тенис на корт, обновената зала по борба, обновената писта за бягане, игрищата за волейбол и баскетбол, към спортната база на стадион „Чумерна”, стадионите в село Константин и село Майско.

- **достъп до информация за превенция на рискови практики и здравословен начин на живот;**

Желаещите да спортуват имат възможност свободно да ползват спортните площадки в града, както и градския стадион. Спортните обекти предлагат добри условия за спортуване.

В спортния календар на общината са заложили събития, ориентирани към любители на спортни и туристически събития. Всяко от спортните събития протича с активното участие на учащи и младежи. Положително е че за голяма част от младите спортът се е превърнал в потребност – често импровизирано се организират футболни срещи, турнири по волейбол и др.

На 17 май 2016 г. – ден на българския спорт на територията на град Елена бяха организирани общински турнир по тенис на маса, пешеходен туристически поход и катерене за купата на град Елена.

1.4 Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

За нуждите на деца и младежи в неравностойно положение, с цел пълноценно социално включване в община Елена действа Дневен център за деца и младежи с увреждания и Защитено жилище в с. Илаков рът.

Жилището е открито по програма ФАР 2005; Проект BG 2005/017-353.01.02 на 28.10.2008г. Проектът продължава до 31.05.2009 г., след което преминава като държавна делегирана дейност. Към момента потребителите на защитеното жилище са 10 души, лица с умствена изостаналост. Услугата предлага на потребителите да живеят в обстановка, близка до домашната среда, да получават адекватни на състоянието си грижи и да се подготвят за самостоятелен живот.

Дневният център за деца и младежи с увреждания предоставя услуги както на деца и младежи с ментални увреждания, така и на деца и младежи, които имат само физически увреждания. Целта е да се допринесе за задоволяване на социалните, медицинските и образователни потребности на децата и младежите с интелектуални затруднения и физически увреждания в общината, а това да доведе до подобряване качеството на техния живот и до социалната им интеграция и адаптация.

Всяка година освен традиционните грижи и занимания, децата и младежите участват в различни културно – масови мероприятия организирани от община Елена.

На територията на общината работи Център за ранна интервенция на уврежданията.

Центърът е създаден в рамките на проекта „Услуги за ранно детско развитие в община Елена“ Договор BG05M9OP001-2.004-0015-C01, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз, процедура BG05M9OP001-2.004.

Това е място, където родителите могат да адресират своите тревоги и вълнения, могат да говорят за децата си, да бъдат подкрепени в трудностите, които срещат при отглеждането на своите деца. Преди всичко центърът е място, където децата могат да се движат със собствен ритъм и посока придружавани от екипа. Програмата за ранна интервенция на уврежданията е предназначена за бебета и малки деца от 0 до 7 годишна възраст. В рамките на дейностите по проекта се извършват и домашни посещения от специалист.

Реализиран е и проект „Община Елена с грижа и подкрепа за независим живот“. Целевата група са деца, лица с увреждания и техните семейства, както и хора над 65 г. с ограничения или невъзможност за самообслужване. Проектът е по приоритетна ос 2: „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“, Инвестиционен приоритет № 3 „Повишаване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес“.

1.5 Младежко доброволчество

Една част от младежите в общината вземат участие в доброволчески акции. Макар готовността на младите хора да участват в доброволчески акции да нараства, все още са ограничени възможностите за доброволчески дейности. Младежкото доброволчество в община Елена се изразява в дейността на Български младежки червен кръст. Съвместно с МКБППМН организират кампании срещу СПИН, дрогата, агресията. По инициатива на младежите се организират благотворителни акции за подпомагане на деца, младежи и семейства в неравностойно положение.

1.6. Гражданска активност на младите хора

Към момента в община Елена няма регистрирана младежка организация. Младите хора проявяват по-голям интерес към спортните клубове, предпочитат да се изиявяват в неформални среди – събирания с приятели, интернет клубове, форуми и чатове.

Над 90% от младите хора в общината не желаят да бъдат ангажирани в обществено-политическия живот, както на местно така и на национално ниво. Не членуват в политически и граждански организации.

Възможностите за пълноценно участие в гражданския живот и процеса на взимане на решения се изразяват в провеждането на „Дни на младежко самоуправление“. Те се провеждат в общинска администрация и в СУ „Ив. Момчилов“ гр. Елена. В училището, ученици стават директори, учители, охранители, като им се дава възможност да вземат решения. В училището има ученически съвет и училищен омбудсман, чиято функция е да защитават правата и интересите на подрастващите.

За да се развива община Елена, общинското ръководство, бизнеса и всички останали институции е необходимо да обединят усилията си за създаване на възможности за пълноценно развитие на младите хора. Да получават богат набор от услуги, да имат възможности за разнообразно и пълноценно прекарване на свободното време, както и да им се осигури заетост и просперитет.

1.7. Младите хора в малките населени места и селските райони

Възрастовата структура в селата е силно деформирана и не може да осигури както възпроизводството на населението, така и възпроизводството на трудовия потенциал. В малките населени места са концентрирани голяма част от младежите от ромски и турски етнически произход. Достъпа до информация и консултиране на младите хора в малките населени места е недостатъчен. Намаляват привлекателните възможности за икономическа активност и професионална реализация на младите хора в селата.

Достъп до образование в малките населени места и селските райони има - в три села Майско, Константин и Беброво, където функционират основни училища и детски градини. Приоритет е учениците да се задържат в училище до завършване на основното си образование, като не малка част от тях продължават обучението си в СУ „Иван Момчилов” гр. Елена, което разполага с добре уредено общежитие за желаещите да не пътуват ежедневно.

Достъпът до информация в малките населени места и селските райони се осъществява, както чрез кметствата и кметските наместничества, така и чрез читалищата. Важно е да се отбележи, че интернетът вече е достъпен и в най-малките селища, в някои от читалищата в селата се предоставя достъп до компютър. В гр. Елена и село Беброво, библиотеките работят по програмата „Глобални библиотеки”. В малките населени места единствено читалищата предоставят информация, периодичен печат, книги и привличат млади хора за по-пълноценното осмисляне на свободното време, като организират различни инициативи.

Като цяло възможностите за професионална и личностна реализация в малките населени места са силно ограничени.

1.8 Развитие на междукултурния и международния диалог

През 2016 г. Беше организиран Първи Фестивал на съвременното изкуство „Пъстър балкански свят” след спечелен проект по Малка грантова схема на Програма БГ 08 „Културно наследство и съвременни изкуства”. В него Община Елена е бенефициент в партньорство с Международна организация за демокрация и правата на човека, Осло , Норвегия.

В началото на април за пръв път се проведеха Европейски дни на занаятите.

С реализацията си двете инициативи обогатяват Календара на културните събития в общината и дават възможност на младите таланти еленчани да се изявят в различни области на съвременното изкуство и култура.

1.9. Младежката престъпност

През последните години зачестиха случаите на противообществени прояви и престъпления сред младите хора от по-ниските възрастови групи. Статистиката през последните години сочи нарастване броя на непълнолетните извършители на престъпления, на относителния дял на

младите хора до 29 години извършители на престъпления и сред водачите на моторни превозни средства, причинили пътно транспортни произшествия. По данни на РУМВР броя на извършителите и съучастници в извършването на престъпления на територията на община Елена, за 2016 г. на възраст между 15-29 г е 28 лица. За изминалата година са станали 24 пътнотранспортни произшествия, с участието на младежи.

За превенция на престъпността сред младите хора Общината работи в координация с МКБППМН, Детска педагогическа стая, Прокуратурата, Отдел „Закрила на детето, училищните ръководства, кметове на кметства. Взаимодействието между отделните институции и специалистите, които работят с младежи с рисково поведение е насочено към осъществяването на корекционно - възпитателна работа и професионална подкрепа на деца и юноши с девиантно поведение, както и техните семейства; професионална подкрепа на агресивните деца, деца с асоциално поведение, деца в риск и други насочени от отдел ”Закрила на детето” гр. Елена, училищни ръководства и комисии; превантивна дейност, чрез организиране на различни спортни събития, конкурси, изложби, обучения и други, които да предпазят младите хора от отклонения в морала и правните норми; консултативно-информационна дейност с родители на подрастващите, с класните ръководители и граждани по проблеми на възпитанието.

2. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ.

2.1. Приоритет - Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора.

ЦЕЛ:

- Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация на младите хора.

МЕРКИ:

- **Подобряване на качеството на средното образование, както и насърчаване на ученето през целия живот, в съответствие с потребностите на пазара на труда чрез:** осигуряване на чиракуване и стажуване; насърчаване на работодателите да осигуряват възможности за повишаване на квалификацията на млади работници и служители; засилване на ефективността на връзките между образователните и обучителните институции и бизнеса за улесняване на прехода от образование към заетост;
- **Създаване на благоприятна среда за професионална реализация и кариерно развитие на младите български специалисти в общинска администрация чрез:** създаване на възможности за стажове на студенти от висшите училища.
- **Стимулиране участието на работодатели, които подкрепят професионалната интеграция на младите хора като:** предлагат обучение на работното място и интегрирано обучение; насърчават и подпомагат териториалната мобилност на младите

хора - наемане на хора от различни региони, стимули за работодателите, които насърчават и подпомагат професионалната мобилност на младите хора.

- **Насърчаване на икономическата активност на младите хора, чрез:** подкрепа и създаване на благоприятна среда за предприятия, обвързани с осигуряване на работни
- места за младежи; консултиране на предприемчиви млади хора с цел развитието на собствен бизнес;

2.2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги

ЦЕЛ:

- Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им;
- Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора.

МЕРКИ:

- Публично подпомагане и предлагане на качествени информационни услуги, предоставящи актуална, систематизирана и достъпна информация, удовлетворяваща широк спектър от интереси и потребности на младите хора.
- Организиране на общински информационни кампании, насочени към младите хора.
- Насърчаване разкриването на Младежки информационен център.
- Подобряване на достъпа на младите хора до интернет и електронно съдържание в библиотеките към читалищата в общината.
- Подобряване на възможностите за реализация на социалните и творческите умения на младите хора съобразно техните интереси.
- Насърчаване и подпомагане на развитието на талантливите млади хора в областта на изкуството, науката и спорта.

2.3. Насърчаване на здравословен начин на живот

ЦЕЛ:

- Насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора. Осигуряване на равенство в достъпа до качествени здравни услуги и превантивни програми на всички млади хора, младежите с увреждания и от етнически малцинствени групи, насърчаване на здравословния им начин на живот.
- Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора.
- Повишаване на здравната култура на младите хора;
- Насърчаване на физическата активност и спорта сред младите хора.

МЕРКИ:

- Насърчаване и подпомагане на сътрудничеството между младежките работници, здравните специалисти, младежките и спортните организации за утвърждаване на здравословен начин живот сред младите хора.
- Осигуряване на ефективно прилагане сред младите хора на Насоките на ЕС за физическата дейност, особено сред младежите с увреждания.
- Създаване и прилагане на нови форми на здравно образование в училищата, както и насърчаване на здравната просвета в читалищата, младежките средища, спортните и младежките организации,
- Създаване на възможности за обучение на младите хора по въпросите на здравето, спорта и физическата активност.
- Реализиране на програми за стимулиране на детския и младежкия спорт и туризъм.
- Мотивационни и информационни кампании за повишаване на спортната култура на младите хора.

2.4. Превенция на социалното изключване на младите хора в неравностойно положение

ЦЕЛ:

- Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение – деинституционализация на младежи в специализирани институции; младежи с увреждания; младежи, напускащи специализирани институции; младежи, страдащи от различни зависимости; бивши затворници и други групи младежи в риск.
- Разширяване и разнообразяване на социалните услуги за младите хора в неравностойно положение.

МЕРКИ:

- Разработване на социални услуги, подходящи за млади хора на възраст от 18 до 29 години в риск; Подпомагане на социалната адаптация и повишаване на пригодността за заетост на младежите в неравностойно положение.
- Подобряване качеството на социалните услуги за млади хора в институции и извеждането им в обществеността и осигуряване на подкрепа за тяхното пълноценно интегриране във всички области на обществения живот.
- Насърчаване съпричастността на младите хора към политиките за социално включване.

2.5. Развитие на младежко доброволческо

ЦЕЛ:

- Стимулиране на доброволчеството сред младите хора като движеща сила за личностни развитие, мобилност, учене, конкурентоспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание

- Популяризиране на доброволчество
- Гарантиране правата на младите доброволци

МЕРКИ:

- Насърчаване и подпомагане на участието на българските младежи в международното младежко доброволчество;
- Осигуряване на подходящо обучение и квалификация за младите доброволци, свързани с извършваните от младежите доброволчески дейности;
- Насърчаване на младежкото доброволчество от общината.

2.6 Повишаване на гражданската активност на младите хора.

ЦЕЛ:

- Осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот и за приобщаването им към основните демократични ценности и стандарти
- Насърчаване на самоорганизирането на младите хора.
- Насърчаване на гражданското образование и обучение.
- Насърчаване на създаването и развитието на младежко представителство

МЕРКИ:

- Насърчаване и подпомагане на развитието на младежките организации от общината и обществото.
- Създаване на условия за подкрепа и реализиране на младежки кампании и младежки инициативи.
- Обучение на младежки лидери.
- Подпомагане на младежко представителство от общината; осигуряване на представителство на младите хора на общинско ниво във взимането, изпълнението и оценката на решения, касаещи младите хора.

2.7 Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони.

ЦЕЛ:

- Създаване на привлекателна среда за развитие на младите хора в селата.
- Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение, информация на младите хора в малките населени места.

МЕРКИ:

- Насърчаване и подпомагане на читалищата като средища за информация, неформално обучение, културно изразяване и гражданско участие.
-

2.8 Развитие на межкултурния и международния диалог

ЦЕЛ:

- Създаване на благоприятна и насърчаваща среда за младежите да участват пълноценно в межкултурното и международното младежко общуване.
- Насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване, толерантност и диалог.
- Стимулиране и подпомагане на участието на българските младежи в международни и европейски младежки движения.

МЕРКИ:

- Насърчаване и подпомагане на опознаването на отделните етнически общности и техните култури за стимулиране на толерантност, разбирателство и взаимодействие между общностите.
- Популяризиране на европейското сътрудничество в младежката сфера.
- Насърчаване и подпомагане на приобщаването на младите хора към европейското гражданство и изучаването на европейски езици и култури.

Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността

ЦЕЛ:

- Стимулиране на активното участие на младите хора в превенцията на престъпността, особено в превенция на правонарушенията, извършени от млади хора.
- Превенция на престъпността сред младежите

МЕРКИ:

- Организиране на информационни и образователни кампании за превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора.
- Насочване към спортни програми за превенция на младежката престъпност и за ресоциализация на младежи, извършили правонарушение.

3. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

№	Дейност	Срок за реализация	Вид на дейността	Отговорна институция	Финансиране на дейността	Индикатори
Приоритет I. НАСЪРЧАВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ И КАРИЕРНОТО РАЗВИТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА						
Стратегическа цел : Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация на младите хора.						
1.1	Създаване на възможности за стажуване в общинска администрация	2017 г.	Програма „Старт в кариерата”	МТСП Община Елена	МТСП	бр. стажували младежи
1.2	Инициране на информационна среща между работодатели, образователни организации и младежи	2017 г.	Среща за насърчаване диалога между работодатели и младежи	Община Елена, МСТ	Община Елена, МСТ	бр. участници
Приоритет II. ПОДОБРЯВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО ИНФОРМАЦИЯ И КАЧЕСТВЕНИ УСЛУГИ						
Стратегическа цел: Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им.						
2.1	Формиране на информационна политика	2017 г.	Организиране на общински информационни кампании	Община Елена читалища, Градска библиотека	не е необходимо	бр. младежи, ползвали услугите
2.2	Формиране на информационна политика	2017 г.	Общодостъпност до информация	Община Елена читалище с.	не е необходимо	бр. младежи, ползвали

			по програма „Глобални библиотеки” с. Беброво	Беброво		услугите
--	--	--	--	---------	--	----------

Приоритет III. НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИЯ НАЧИН НА ЖИВОТ

Стратегическа цел: Осигуряване на равенство в достъпа до качествени здравни услуги и превантивни програми на всички млади хора, младежите с увреждания и от етнически малцинствени групи, насърчаване на здравословния им начин на живот.

3.1	Създаване на условия за системни спортни занимания на младежи в свободното време	2017 г.	Зимен спортен празник	Община Елена ТД „Чумерна-1901”	Община Елена	бр. участници
3.2		2017 г.	Турнир по Волейбол	Община Елена СОУ „Ив. Момчилов”	Община Елена	бр. участници
3.3		2017 г.	Ден на българския спорт	Община Елена ТД „Чумерна-1901”	Община Елена	бр. участници
3.4		2017 г.	Турнир по футбол на малки вратички	Община Елена	Община Елена	бр. участници
3.5		2017 г.	Кампания „АнтиСПИН и антидрога”	Община Елена, МКБППМН	Община Елена, МКБППМН	бр. участници
3.6		2017 г.	Световен ден за борба със СПИН	Община Елена, МКБППМН	Община Елена, МКБППМН	бр. участници

Приоритет IV. ПРЕВЕНЦИЯ НА СОЦИАЛНОТО ИЗКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДИ ХОРА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ

Стратегическа цел: Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение – младежи в специализирани институции; младежи с увреждания; младежи, напускащи специализирани институции; младежи, страдащи от различни зависимости; бивши затворници и други групи младежи в риск.

4.1	Стимулиране на участието на млади хора в неравностойно положение	2017 г.	Участие в общински, регионални, национални, международни прояви, конкурси, изработване на сувенири, мартеници и др.	Община Елена, ДЦДМУ, ЗЖ	Община Елена, ДЦДМУ, ЗЖ	бр. участници
4.2	Възможност за активно включване в обществения живот	2017 г.	Ден на християнското семейство	Община Елена, ДЦДМУ, ЗЖ, ЦПЛР	Община Елена, ДЦДМУ, ЗЖ, ЦПЛР	бр. участници

Приоритет V. РАЗВИТИЕ НА МЛАДЕЖКО ДОБРОВОЛЧЕСТВО

Стратегическа цел: Развитие на доброволчеството сред младите хора като движеща сила за личностно развитие, мобилност, учене, конкурентоспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание.

5.1	Участие в доброволчески дейност	2017г.	Активно участие на младежите от БМЧК в благотворителни акции за подпомагане на хора в неравностойно положение	Община Елена, БМЧК	Община Елена, МКБППМН	бр. участници
-----	---------------------------------	--------	---	--------------------	-----------------------	---------------

			/Коледа и Велик ден/			
5. 2	Информираност за ползите от доброволчеството	2017 г.	„Деца обучават деца” доброволна информационна кампания в селските училища на Общината	Община Елена, БМЧК	МКБППМН, Община Елена	бр. информирани

Приоритет VI. ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКАТА АКТИВНОСТ, ПОДПОМАГАНЕ РАЗВИТИЕТО НА ТАЛАНТА, ТВОРЧЕСКИТЕ УМЕНИЯ И КУЛТУРНОТО ИЗРАЗЯВАНЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА

Стратегическа цел: Осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот и за приобщаването им към основните демократични ценности и стандарти.

6. 1	Възможности за участие в гражданския живот и процеса на вземане на решения, касаещи живота на младите хора в общината	2017 г.	Организиране на кампании от БМЧК	Община Елена, БМЧК	МКБППМН, Община Елена	бр. кампании
6. 2	Подпомагане на младежите при разработване и реализиране на проекти и програми	2017 г.	Срещи, обучения, дискусии, кръгли маси и др.	Община Елена	Община Елена	бр. участници
6. 3	Подпомагане развитието на таланта	2017 г.	„Сцена на талантите”	ЦПЛР, Община Елена	Община Елена, ЦПЛР	бр. участници
		2017 г.	„Големите	МКБППМН,	МКБППМН,	бр.

			таланти на малкия град”	Община Елена	Община Елена	участници
6.4	Културно изразяване на младите хора	2017 г.	Седмица на детската книга и изкуства за деца	Градска библиотека, Община Елена	Община Елена	бр. участници

Приоритет VII. РАЗВИТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В МАЛКИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Стратегическа цел: Създаване на привлекателна среда за развитие на младите хора в малките населени места и селските райони.

7.1	Достъп до услуги	2017 г.	Безплатен достъп до информация в читалищните библиотеки	Община Елена, читалища, библиотеки	Община Елена, читалища	бр. ползватели на услугите
7.2	Възможности за активно прекарване на свободното време	2017 г.	Участие в културните събития на читалищата по места	Община Елена, читалищата по селата в община Елена	Община Елена, читалища	бр. участници
7.3	Обогатяване на свободното време	2017 г.	Открит турнир по футбол за деца „Рудановски”	Община Елена, ФК „Рудановски” с. Константин, детски футболни клубове от страната	Община Елена МКБППМН	бр. Участници

Приоритет VIII. РАЗВИТИЕ НА МЕЖДУКУЛТУРНИЯ И МЕЖДУНАРОДНИЯ ДИАЛОГ

Стратегическа цел: Създаване на благоприятна и насърчаваща среда за българските младежи да участват пълноценно в межкултурното и международното младежко общуване.

8.1	Обогатяване и развиване на междукултурния диалог	2017 г	Конкурс „Най-пъстър балкански субект”.	Община Елена, ОУ „Отец Паисий” с. Майско, Международна организация за правата на човека – гр. Осло	Проект	бр. участници
-----	--	--------	--	--	--------	---------------

Приоритет IX. ПОВИШАВАНЕ НА РОЛЯТА НА МЛАДИТЕ ХОРА В ПРЕВЕНЦИЯТА НА ПРЕСТЪПНОСТТА

Стратегическа цел: Стимулиране на активното участие на младите хора в превенцията на престъпността, особено в превенция на правонарушенията, извършени от млади хора.

9.1	Участие в образователни кампании, информационни инициативи за превенция на рисковото поведение	2017 г.	Спортен празник „Не на агресията”	МКБППМН, Община Елена, РУМВР	МКБППМН	бр. участници
9.2	Участие в образователни кампании, информационни инициативи за превенция на рисковото поведение	2017 г.	„Толерантност на пътя”	МКБППМН, община Елена РУМВР	МКБППМН	бр. участници
9.3	инициативи за превенция на рисковото поведение	2017 г.	„Трафик на хора”	МКБППМН, Комисия по трафик	МКБППМН	бр. информирани

4. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Основните принципи за постигане на целите са посочени в Националната стратегия за младежта 2010-2020 г., които ще се използват за реализирането на дейностите в настоящия план:

- Изключително важно за реализирането на посочените дейности в плана е взаимодействието между: Общинска администрация – Елена; “Бюро по труда”- Елена; Училища; Читалища; Спортни клубове; МСТ и др.
- При работата с младите хора ще се прилагат европейските принципи, норми и стандарти;
- Организирането и изпълнението на дейностите е съобразено с действащата нормативна уредба.

Организацията и координацията на дейностите от плана се осъществява от: Общинска администрация, чрез дирекция „Хуманитарни дейности, икономическо развитие, планиране и сътрудничество“, училища, читалища, МКБППМН, БМЧК.

Общинската администрация в сътрудничи с териториалните структури на централни и държавни органи ще гарантират участието на младите хора при формулирането, изпълнението и отчитането на общинските политики за развитие на младежта.

5. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН

Общинският план за младежта за 2017 година е разработен въз основа на планираните инициативи от Общинска администрация и всички институции, имащи отношение към младежките дейности на територията на община Елена. В периода на реализация на дейностите, наблюдението на плана и координацията между ангажираните институции ще бъде осъществявана от експерти на общинска администрация.

Планът е отворен документ и подлежи на промени през годината при постъпване на предложения и идеи за младежки мероприятия и дейности.

6. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

След приемането от общински съвет, планът ще бъде публикуван на сайта на общината, за да се осигури достъп на всички заинтересовани страни. Информация за плана и неговото изпълнение ще бъде публикувана периодично на сайта на общината и в общинския вестник.